

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding hbo-bachelor Autotechniek en de Ad Systeemspecialist Automotive van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

datum	Algemene gegevens:	
2 oktober 2012	Naam instelling	: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
onderwerp	Naam opleiding	: hbo-bachelor Autotechniek (240 ECTS)
Besluit accreditatie	Datum aanvraag	: 10 oktober 2011
hbo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Autotechniek van de	Afstudeerrichtingen	: Voltijd: Automotive Development, Automotive Testing, Automotive Services, Automotive Management
Hogeschool van		Deeltijd: Automotive Services
Arnhem en Nijmegen	Extra	: Ad Systeemspecialist Automotive (deeltijd)
(# 5475)	Locatie opleiding	: Arnhem
uw kenmerk		
UITCVB12/06287	Beoordelingskaders:	
ons kenmerk	– Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Strct. 2010, nr 21523)	
NVAO/20123082/SL	– Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs [hbo-bachelor]: uitwerking voor Associate degree-programma's tijdens de pilotfase (NVAO, 11 februari 2008). De aanvraag voor het Associate-degreeprogramma in het kader van de pilot is positief beoordeeld door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 30 juli 2010, na eerder een positief advies van de NVAO van 21 december 2010.	
bijlagen		
3		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel

Het visitatiepanel concludeert op basis van de visitatie dat de hbo-bacheloropleiding Autotechniek van de HAN onderwijs van goede kwaliteit verzorgt. Het panel beoordeelt de opleiding als goed.

Beoogde eindkwalificaties

Studenten van de voltijdse opleiding kunnen kiezen voor de richting Constructeur-Beproefer of Technisch Commercieel ingenieur. Binnen de eerste richting kiezen ze voor het testen (Automotive Testing) of het ontwerpen (Automotive Development) van voertuigen. Binnen de tweede richting kan de student het accent leggen op marketing (Automotive Services) of

Pagina 2 van 7 management (Automotive Management). De deeltijdse opleiding was tot 2010 gericht op Automotive Development. Gezien de belangstelling van studenten en werkveld bestaat de deeltijdopleiding vanaf 2010 uit de richting Automotive Services.

Het panel is van mening dat de competenties en beroepstaken, die in het programma centraal staan, goed aansluiten bij de actuele eisen in het opleidingsdomein en het beroepenveld en bij de internationale eisen. De competenties en beroepstaken zijn gedetailleerd uitgewerkt. Het panel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties (standaard 1) als goed.

Programma

Het onderwijsprogramma bestaat uit acht courses, uit stages, minoren en het afstuderen. De inhoud van het onderwijs sluit goed aan op de competenties en beroepstaken. De courses zijn rechtstreeks gebaseerd op de beroepstaken. Het programma wordt gekenmerkt door een goede samenhang. Dat komt door de concentrische opbouw volgens drie beheersingsniveaus en doordat alle kennis- en vaardigheidsonderdelen in een onderwijsperiode zijn gecentreerd rond een beroepstaak. Studenten komen tijdens hun studie in aanraking met actuele theorieën en literatuur. Via projecten, stages, excursies en gastlessen komen ze in contact met de beroepspraktijk. In de deeltijdse opleiding vormt de eigen beroepspraktijk veelal de context voor uit te voeren opdrachten. De studenten maken veel gebruik van de voorzieningen in de laboratoria en werkplaatsen. In de propedeuse werken studenten met 'opdracht gestuurd onderwijs', in de hoofdfase met projecten. Kennis wordt 'just in time' aangeboden. Studenten leren vanaf het begin beroepsproblemen op een systematische wijze aan te pakken en leren daarbij samen te werken. Zij ervaren dit als stimulerend. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een vooropleiding havo, vwo of mbo. Deeltijdstudenten moeten bovendien over relevante werkervaring beschikken. De aansluiting op de vooropleiding is vooral voor mbo- en havo-studenten nogal eens een probleem. De opleiding treft veel maatregelen om een goede overgang te bevorderen. Studenten worden in de beginfase van hun studie intensief begeleid en er worden maatregelen getroffen om de verschillen in het instroomniveau gelijk te trekken. Zo worden mbo'ers en havisten/vwo'ers gedurende het eerste half jaar in gescheiden klassen gezet en worden er aanvullende cursussen verzorgd om eventuele achterstanden weg te werken. Studenten kunnen bij de examencommissie vrijstellingen aanvragen. Zo kunnen mbo-studenten die instromen in de Technisch Commerciële richting een vrijstelling aanvragen voor de eerste stage. Deeltijdstudenten krijgen, verspreid over de opleiding, studiepunten toegekend voor hun werkervaring. Ter bepaling van het instroomniveau en van mogelijke vrijstellingen houdt de voorzitter van de examencommissie intakegesprekken met alle instromende deeltijdstudenten. Hoewel de opleiding veel maatregelen treft om een goede overgang te bevorderen, blijft de kloof als gevolg van een dalend instroomniveau groot. De opleiding voldoet aan de formele wettelijke eisen voor de studieduur. De studie vergt van studenten een behoorlijke inspanning. Zij besteden veel tijd aan de studie en hebben veel contacturen. Het panel beoordeelt de oriëntatie, de inhoud, de vormgeving en de studeerbaarheid van het programma (de standaarden 2, 3, 4 en 6) als goed. De instroom en de duur (standaarden 5 en 7) zijn voldoende.

Personeel

Het panel is goed te spreken over de kwaliteit van het onderwijzend personeel. De vakinhoudelijke, onderwijskundige en didactische kennis en vaardigheden zijn goed. In het team is bovendien veel kennis van en ervaring met de beroepspraktijk aanwezig. Docenten leggen een grote betrokkenheid en enthousiasme aan de dag. Het aantal docenten is voldoende om kwalitatief goed onderwijs te kunnen uitvoeren. De opleiding voert een gericht beleid om het aantal docenten met een masteropleiding te vergroten.

Pagina 3 van 7 Het panel beoordeelt het personeelsbeleid en de kwantiteit van het personeel (standaarden 8 en 10) als voldoende. De kwaliteit van het personeel (standaard 9) is goed.

Voorzieningen

De opleiding beschikt over uitgebreide voorzieningen op het gebied van laboratoria en werkplaatsen. Het panel is onder de indruk van de hoeveelheid en de kwaliteit daarvan en met name van de wijze waarop deze voorzieningen worden gebruikt in het opleidingsprogramma. Studenten maken er gedurende de gehele opleiding gebruik van. In alle courses zijn practicumopdrachten ingebouwd en in de hoofdfase voeren studenten verschillende projecten in de laboratoria uit. De opleiding onderscheidt zich op het gebied van deze voorzieningen van vergelijkbare andere opleidingen. Studenten worden tijdens hun studie goed begeleid. De studie-loopbaanbegeleiding functioneert goed en er wordt veel aandacht besteed aan de begeleiding en monitoring van het afstudeerproces. De informatievoorziening is in voldoende mate op orde. Het panel beoordeelt de voorzieningen van de opleiding (standaard 11) als excellent. De studiebegeleiding (standaard 12) is goed.

Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een goed systeem van kwaliteitszorg dat consequent wordt uitgevoerd. Op verschillende kwaliteitsniveaus worden evaluatiecycli uitgevoerd, zowel schriftelijk als mondeling. Op basis van de evaluatie-uitkomsten worden zichtbaar verbeteringen doorgevoerd volgens een goed gestructureerde verbetercyclus. Vooral de directe aanpak en het snel reageren op klachten en evaluaties spreken het panel aan. Het panel heeft de indruk dat het kwaliteitsbeleid leeft. Alle stakeholders worden goed bij de kwaliteitszorg betrokken. Het panel beoordeelt de standaarden 13, 14 en 15 (Evaluatie resultaten, Verbetermaatregelen en Betrokkenheid bij kwaliteitszorg) als goed.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een duidelijk en adequaat toetsbeleid. De gebruikte toetsen sluiten goed aan op de inhoud van het onderwijs en de toetsvormen zijn goed gekozen. De kwaliteit van de toetsing en de beoordeling wordt goed geborgd door procedures, handleidingen, toetsmatrijzen en formulieren. De examencommissie vervult een actieve rol, het panel beveelt wel aan om deze rol verder aan te scherpen in het licht van de huidige wettelijke eisen.

De beoogde eindkwalificaties worden ruimschoots gerealiseerd. Voordat de student kan beginnen moeten alle onderdelen zijn afgerond. Studenten stellen in de eerste fase van het afstuderen een plan van aanpak op dat moet zijn goedgekeurd om het afstudeerproces te vervolgen. De kwaliteit van de afstudeerproducten is goed. Externen uit het bedrijfsleven en alumni zijn van mening dat het niveau van de opleiding en haar afgestudeerden goed is. Het panel beoordeelt de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties (standaard 16) als goed.

Op grond van de beoordelingen van de zestien standaarden en de beslisregels van de NVAO beoordeelt het panel de opleiding als goed.

Pagina 4 van 7 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 3 juli 2012 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de opleiding hbo-bachelor Autotechniek (240 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd; locatie: Arnhem) en aan de opleiding Ad Systeemspecialist Automotive (120 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Arnhem) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem. De voltijdse variant kent de volgende afstudeerrichtingen: Automotive Development, Automotive Testing, Automotive Services, Automotive Management. De deeltijdse variant kent de volgende afstudeerrichting: Automotive Services.

Aanvullend

De instelling heeft per brief van 2 februari 2012 te kennen gegeven dat de Ad Systeemspecialist Automotive waarvoor de aanvraag op advies van de NVAO op 30 juli 2010 is gehonoreerd door de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, niet in de beoordeling van de opleiding hbo-bachelor Autotechniek is meegenomen omdat de Ad-opleiding ten tijde van het locatiebezoek (mei 2011) nog niet gestart was. De opleiding is van start gegaan in september 2011. De instelling heeft aan de NVAO verzocht de Ad op te nemen in het accreditatiebesluit van de hbo-bachelor Autotechniek. De NVAO heeft besloten aan dit verzoek tegemoet te komen op basis van de recente eerdere beoordeling van de plannen voor de Ad en het ministerieel besluit daterend van 30 juli 2010. Met de instelling is overeengekomen dat zij één jaar na de eerste afstudeerders van het associate-degreeprogramma de eindwerken van dat programma door een panel van externe vakdeskundigen laat beoordelen. De NVAO wenst graag te worden geïnformeerd over de uitkomsten van die externe beoordeling.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 2 oktober 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Pagina 5 van 7 **Bijlage 1**
Schematisch overzicht oordelen panel

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>	Beoordeling door het panel <i>deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G	G
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V	V
	6. Het programma is studeerbaar.	G	G
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	V
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		G	G
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V	V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	E	E
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	G	G
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	G	G
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	G	G
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	G	G
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	G	G
Eindoordeel		Goed	Goed

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 23,6																																																
Kwalificatie docenten	33% wo-ma (6 docenten zijn gepromoveerd) 50% hbo-ba 17% van de medewerkers zonder hbo-diploma waarvan 1 de functie van docent heeft. Deze persoon heeft een kandidaatsdiploma en aanvullende cursussen en volgt nu een masteropleiding.																																																
Studielast	40 tot 50 uur per week voltijds 20 uur per week deeltijds																																																
Contacturen	Propedeuse voltijd: 23 uur per week Propedeuse deeltijd: 7 uur per week Hoofdfase voltijd: 25 uur per week Hoofdfase deeltijd: 6 uur per week																																																
Rendement	<p>Rendement</p> <p>Propedeuserendement (binnen twee jaar):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2002</th> <th>2003</th> <th>2004</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> <th>2008</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Voltijd</td> <td>57.8%</td> <td>66.3%</td> <td>65.6%</td> <td>56.3%</td> <td>57.5%</td> <td>61.8%</td> <td>58.0%</td> </tr> <tr> <td>Deeltijd</td> <td></td> <td></td> <td>55.6%</td> <td>55.6%</td> <td>46.2%</td> <td>9.1%</td> <td>40.0%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Hoofdfaserendement (binnen vier jaar):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2000</th> <th>2001</th> <th>2002</th> <th>2003</th> <th>2004</th> <th>2005</th> <th>2006</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Voltijd</td> <td>92.6%</td> <td>86.6%</td> <td>88.0%</td> <td>88.1%</td> <td>89.8%</td> <td>87.3%</td> <td>82.8%</td> </tr> <tr> <td>Deeltijd</td> <td></td> <td></td> <td>0.0%</td> <td></td> <td></td> <td>0.0%</td> <td>55.6%</td> </tr> </tbody> </table>		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Voltijd	57.8%	66.3%	65.6%	56.3%	57.5%	61.8%	58.0%	Deeltijd			55.6%	55.6%	46.2%	9.1%	40.0%		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Voltijd	92.6%	86.6%	88.0%	88.1%	89.8%	87.3%	82.8%	Deeltijd			0.0%			0.0%	55.6%
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008																																										
Voltijd	57.8%	66.3%	65.6%	56.3%	57.5%	61.8%	58.0%																																										
Deeltijd			55.6%	55.6%	46.2%	9.1%	40.0%																																										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006																																										
Voltijd	92.6%	86.6%	88.0%	88.1%	89.8%	87.3%	82.8%																																										
Deeltijd			0.0%			0.0%	55.6%																																										

Pagina 7 van 7 **Bijlage 3**

Het panel kende de volgende samenstelling:

- ir. J. Dekker (*voorzitter*), bekleedt een aantal bestuursfuncties bij onder meer Inovum, HDI, MCO, Boskalis, Ctac en STT, voormalig president Kivia Niria;
- H.C. Bos, Directeur vereniging FOCWA Carrosseriebouw;
- S.J.J. van der Horst, opleidingsmanager lerarenopleidingen Hogeschool Rotterdam;
- J.G.S. van Uden (*student-lid*), student Automotive Technology, Technische Universiteit Eindhoven;
- L.S. van Veen (*secretaris*), auditor NQA.